

ČETRNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU A

Uvod

U 14. nedjelji kroz godinu, A, Isus donosi dio svoje OBJAVE. Otkriva nam tajnu svoje osobe i tajnu Oca. Često nam evanđelja govore o Isusu koji se moli. MOLITVOM Isus slavi Oca za njegova djela, ali moli i za svoje učenike i za svoje sljedbenike – za MALENE. Današnje 1. čitanje, iz Knjige proroka Zaharije, govori o kralju: *krotka i ponizna srca...on će navijestiti* MIR narodima. Taj Kralj je Isus Krist. On potvrđuje da je osobno *krotak i ponizan kralj* kojemu ne trebaju oružje i bojna oprema da bi mu se vlast proširila čitavim svijetom, jer će njegovi učenici: „navijestiti mir narodima.“ Mir je obećan u Jeruzalemu. Jeruzalem znači „grad mira.“ Pravi i puni mir bit će istom na nebu. Stoga je Jeruzalem bio uvijek simbol neba. Mir je glavni preduvjet za dobrobit ljudi. U vrijeme rata mir je čežnja svih ljudi. Kao što se rat rađa iz zla, tako se mir rađa iz dobra. Mir u Svetom pismu znači *nebo*, znači konačno Boga. Kršćanstvo se zalaže za MIR među LJUDIMA. U pogledu međuljudskih odnosa Isus je odlučan; *miroljub* i *mirotvorac*. No, Isusova krotkost i miroljubivost nije bila jasna bogobojskim Izraelcima, a tako ni njegovim učenicima. Oni su trebali *ratnika* koji će biti moćniji od svih njihovih neprijatelja. Stoga u njemu nisu mogli prepoznati očekivanog Mesiju, koji: „jaše na magarcu, na magaretu, mlatetu magaričinu.“ Matej se namjerno poziva na Stari zavjet kako bi obraćenicima objasnio da je Isus doista Spasitelj, te da se ispunja sve što je u Pismima. U 2. čitanju sveti Pavao ističe čovjeka koji živi „po Duhu“, a ne „po tijelu.“ Krštenik živi po Kristovu Duhu Svetom koji jest život. Poslanica nas poziva da budemo „ljudi Duha“ koji sve procjenjuju po Božjim mjerilima i po njima žive za vječnost.

Najava

Isus nudi: „Uzmite jaram moj na sebe...i naći ćete spokoj dušama svojim.“ Jaram nije teret, nego spaja dvije zajedničke snage, pri radu, koje idu istim pravcem i međusobno se pomažu. Uzeti njegov jaram znači ići Isusovim putem, imati isti cilj, a to je: *prolaziti zemljom čineći dobro!* To je put Duha i način na koji se širi Kraljevstvo *krotka i ponizna kralja*. To je način da kršćanstvo bude život koji daje plodve. Uzeti jaram i učiti od Isusa nosi i spokoj, mir duše.

Tumačenje čitanja

Prvo čitanje (Zah 9, 9-10)

Knjiga proroka Zaharije nalazi se u zbirci, Staroga zavjeta, tzv. „Dvanaestorica,“ ili dvanaest Malih proroka, čime se označava kratkoća knjižica, a ne neka manja vrijednost u usporedbi s „velikim“ prorcima. Zaharija je potomak svećeničke obitelji. Djeluje u Jeruzalemu između 520. i 518. god. pr. Kr. To je vrijeme povratka Izraelaca iz babilonskog ropstva. Vratili su se u zapuštenu i opustošenu zemlju. Trebalo je obnoviti grad Jeruzalem i ponovo sagraditi hram. Zato Bog svojim Duhom osnažuje proroka Zahariju da u Ijudima probudi jaču vjeru i pouzdanje u vlastite mogućnosti. Prorok se posebno trudio oko obnove vjere, morala i oko ponovne izgradnje hrama. Postavljanje kamena temeljca, za Hram, Zaharija, drži početkom eshatološkog spasenjskog vremena. Polagao je veliku važnost na unutarnje posvećenje naroda i na napuštanje grijeha. Upozorava narod na čuvanje Božjih, Jahvinih čudorednih propisa. Prorok je vjerovao da će Bog koji je narod vratio u slobodu biti uz taj narod i nadalje. Samo za prvi dio knjige može se nedvojbeno kazati da mu je autor sam Zaharija. Ostali dijelovi Zaharijine knjige, prema biblijskim stručnjacima, potječu iz drugih razdoblja. (Govori se o Zahariji I., Zahariji II. i Zahariji III. kao što je to slučaj kod proroka Izajje). Za današnju nedjelju, za **1. čitanje**, odabran je tekst iz knjige proroka Zaharije, iz poglavљa 9., „Mesija.“

Zaharija najavljuje Mesijin dolazak: „*Klikni iz sveg grla, Kćeri sionska! Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska! Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan, krotak jaše na magarcu,...*“ Jeruzalem je glavni grad Božjega naroda. Sion je najvažniji predio Jeruzalema. Kći Sionska ili Jeruzalemska – sam je Božji narod. Ovdje prorok Zaharija naviješta novoga kralja, Mesiju. Kakvoga kralja? – *mironosca, pravična, krotka*, koji ne dolazi jašući na gizdavom konju, nego jaše na magarcu, na naivnom, mladetu magaričinu. On će dokrajčiti ratove i mržnje i posvuda uspostaviti MIR. Prorok Zaharija za njega veli: „*On će istrijebit luk ubojni, on će navijestiti mir narodima. Vlasi će mu se proširiti od mora do mora i od Rijeke do rubova zemlje.*“ Dakle, starozavjetni prorok naviješta dolazak kralja – Mesije – mirotvorca, za cijeli svijet. Sve te slike u Novom zavjetu označavaju Isusa Krista i njegovu Crkvu. No, po Crkvi zahvaćen je i sav svijet, cijelo čovječanstvo. Bog će sam osnažiti (ojunačiti) svoj narod: „*U Gospodinu će biti snaga njihova, njegovim će se oni proslaviti imenom*“ (Zah 10,12).

Psalam (Ps 145, 1-2. 8-11. 13cd-14)

Psalam 145 je davidov hvalospjev Bogu, Jahvi. Naslov Psalma je, „Pohvala Jahve Kralja.“ Kralj David bio je veliki kralj izraelskog naroda, ali i veliki grešnik. Bio je svjestan svojih grijeha i uvijek skrušeno molio oprost za grijehe od Boga. Milosrdni i milostivi Bog, bogat dobrotom, uvijek mu opršta grijehe. Zato on moli: „*Blagoslivljat će ime tvoje dovijeka, Bože, kralju moj. Svaki će dan tebe slaviti...*“ Bog opršta kralju, ali je uvijek na strani malenih, potlačenih, prikraćenih – svih koji pate: „*Gospodin podupire sve koji posrću i pog nude on uspravlja. Gospodin je dobar svima, milosrdan svim djelima svojim.*“ Psalam 145 daje izrazitu pouku o krotkosti i poslušnosti Božjeg pobožnika. Malenima je Bog suradnik.

Drugo čitanje (Rim 8, 9. 11-13)

U predgovoru Poslanice Rimljanim piše: „Ovo je Pismo prvo glavno poglavlje Novoga zavjeta i najglavnije Evandelje.“ Povijest ove Poslanice duboko uvodi u teološke temelje kršćanske vjere. U Rim 1,16 i 17, Pavao kaže: „Ne stidim se, uistinu, evandelja: ono je snaga Božja na spasenje svakom tko vjeruje – Židovu najprije, pa Grku. Jer, pravednost se Božja od vjere k vjeri u njemu otkriva kao što je pisano: *Pravednik će od vjere živjeti..*“ Pavao, poslanik Božji, naziva se slugom ili robom Isusa Krista. Za današnje nedjeljno **2. čitanje**, odabran je tekst iz Poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanim, iz poglavlja **8.**, „Život po Duhu.“ Osmo se poglavlje Poslanice zbog jasnog sadržaja smatra vrhuncem Pisma. Kršćanski se život opisuje kao „život u Duhu.“ Suprotnost je „život po tijelu.“ Pavao piše Rimljanim: „*Braćo! Vi niste u tijelu, nego u Duhu, ako Duh Božji prebiva u vama. A nema li tko Duha Kristova, taj nije njegov.*“ Život po Duhu – to je cjelokupni kršćaninov život pod snažnim utjecajem Duha Svetoga – nakon krštenja. „Duhovan“ je onaj kršćanin koji izražava ljubav prema Bogu i bližnjemu. Taj je Duh u isto vrijeme: Duh Kristov, Duh Božji i Duh naš. Taj Duh koji „prebiva u nama“ nosi nas u 'zanos' odnosa božanskih osoba – Presvetoga Trojstva. Isus nam po Ivanu poručuje: „*Tko mene ljubi, ljubit će ga moj Otac i k njemu ćemo doći i – stanovati u njemu*“ (Iv 14,23). Dakle, po Duhu, Sveta Trojica stanuju u nama. Mi smo doista Hram Božji u Duhu (1Kor 6,19). Pavao dalje kaže: „*Ako li Duh onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživjet će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama.*“ Dakle, Duh koji prebiva u krštenicima, a koji je uskrisio Isusa od mrtvih, uskrisit će i njih, za sretno i vječno zajedništvo s Bogom. Da bi krštenici ustrajno živjeli u Duhu Božjem, Pavao im savjetuje da ne „žive po tijelu“ već da „žive po Duhu.“ Život po tijelu kod Pavla ne znači isključivo putenost, nagonsku seksualnost. „Tjelesan“ je onaj čovjek koji sebi i svom egu sve podređuje. To je čovjek koji živi isključivo za ovaj prostor i za ovo vrijeme. Ugađa samo sebi i zato manipulira s ljudima i podčinjava ih svojim interesima. Nasuprot tome „duhovan čovjek“ je onaj koji „živi po Duhu,“ a to znači po Duhu Božjem, po Duhu Isusa Krista, koji proslavlja Oca nebeskoga i služi svim ljudima. Bog je, dakle, čovjeka

obdario jedinstvom duha i tijela da svjedoči nesebičnu i opću ljudsko – božansku ljubav među ljudima. Po duši i tijelu čovjek se integralno otvara Bogu, za ono što je vidljivo i nevidljivo.

Evangelje (Mt 11, 25-30)

Čitanje svetog Evangelija po Mateju

U ono vrijeme reče Isus: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima. Da, Oče, tako se tebi svidjelo. Sve je meni predao Otac moj i nitko ne pozna Sina doli Otac niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti. Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja će vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako.“ Riječ Gospodnja.

U današnjoj 14. NEDJELJI KROZ GODINU A, Isus OBJAVLJUJE Oca. Nije riječ samo o *poznavanju* Boga, Svetoga Trojstva. On je došao da nam priopći LJUBAV kojom nas Bog Trojedini ljubi. Isus nas po svome Duhu uvodi u samu Božju intimnost: da i sami zaživimo životom Svetе Trojice, jer smo „*suzajedničari božanske naravi*“ (1Pt 1,5). Po tome Isus uspostavlja nove MEĐULJUDSKE odnose – dvostranu ljubav čovjeka, prema Bogu i prema bližnjemu. Isus dolazi na zemlju kao Kralj, Mesija: MIRONOSAC, „*pravičan je i pobjedonosan, krotak jaše na magarcu, ... (naivnu) mladetu magaričinu.*“ Tako prorok Zaharija naviješta novoga kralja, Mesiju (1. čitanje). Jeruzalemski obraćenici, a ni Isusovu učenici nisu mogli prihvati takvog poniženog, krotkog i slabog Mesiju. Oni su očekivali ratnika koji će osloboediti njih i njihovu zemlju od okupatora. Isus dolazi dokrajčiti ratove i mržnje i posvuda uspostaviti MIR. Mir je glavni preduvjet za dobrobit ljudi. Mir je željeno i tako rijetko stanje svijeta u kojem vladaju stalni sukobi. U vrijeme rata mir je čežnja svih ljudi. Svaki rat nastaje iz ZLA, iz dva ili više zala, a mir se rađa iz DOBRA. Pravi i potpuni mir bit će istom na nebu. Zašto pravi mir ne može postojati i na zemlji? Zašto mi ljudi ne želimo *kraljevstvo Božje*, već ovdje na zemlji? Trebalо bi iz ljudi iskorijeniti bahatost, oholost i grabežljivost, a unijeti Kristovu dobrotu i ljubav u njihova srca – u naša srca. Mir u Svetom pismu nije toliko politički kao religiozni pojam. Mir znači *nebo*, znači konačno Boga. Stoga se na istoku još i danas pozdravlja sa „*Salem aleikum!*“ A u katoličkom bogoslužju s „*Pax tecum!*“ – što znači „*Mir s tobom!*“ Problem s kojim su se susreli evanđelisti i prvi učenici prisutan je u svim generacijama. Moćnoga, velikoga i dalekoga Boga svi lako prihvaćamo, a slaboga, poniznoga i bliskoga nama, teško. U kršćanstvu nam je Bog *preblizu!* Ta blizina često je razlog našeg udaljavanja od Boga. Poznato je da ono najbliže najteže vidimo. Često smo slušali o Bogu moćnome i strašnomu koji nagrađuje, a još češće kažnjava. A onda dolazi Isus, Sin, koji objavljuje dobrega Oca: puna ljubavi i milosrđa. Objavljuje Boga Trojedinog koji nas ljubi. Isus nas po svome Duhu uvodi u samu Božju *intimnost*: da i sami zaživimo životom Svetе Trojice, jer smo „*suzajedničari božanske naravi*“ (1Pt 1,5). Po tome smo HRAM Presvetoga Trojstva. Dakle, Isus na svetoj Trojici (Ocu, Sinu i Duhu Svetomu), utemeljuje MEĐULJUDSKE odnose. Odатle temeljni Isusov zakon: dvostrana ljubav čovjeka prema Bogu i bližnjemu. Čovjek u svome životu može odabratи dva puta, dva načina života: po *Duhu i po tijelu*. O čemu govori sv. Pavao u današnjem 2. čitanju. „*Živjeti po tijelu*“ znači uzdati se u svoje snaga, biti zatvoren u granice ljudske inteligencije i snage. Taj čovjek nema osjećaja za odnos s Bogom, pa se i prema ljudima odnosi kao prema stvarima, podčinjava ih sebi. Dakako, istom na vratima vječnosti ocijenit će se sam kao – promašeni čovjek koji nije ulagao svoj kapital u prave vrijednosti. Pravi kršćanski život je onaj „*po Duhu koji prebiva u nama*.“ U Svetom pismu riječ 'prebivati' označava da je Duh onaj koji je vlasnik, koji upravlja. „*Ljudi Duha*“ su oni koji sve procjenjuju po Božjim mjerilima i znaju se suprotstaviti svemu što ih ugrožava. Današnje Matejevo evanđelje započinje svečanom Isusovom MOLITVOM, pohvalnicom. Isus slavi Oca ovim rijećima: „*Slavim te, Oče,*

Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima.“ Mudri i umni su svi oni koji misle da mogu sve sami; svojim razumom, doprijeti do Boga ili misle da ga jednostavno ne trebaju. Maleni (siromašni), su u rječniku evanđelja oni koji ne mogu sami, koji su upućeni na drugoga i konačno na Boga. To su ljudi duboke vjere da sve od Boga dolazi. Ljudi puni pouzdanja da je Bog dobar i da je Otac. Ljudi savršene ljubavi kojom su spremni sebe predati Bogu i živjeti za druge. Maleni i siromašni nikoga ne ugrožavaju. Nitko se kraj njih ne osjeća ugrožen ili ponižen, nikome nisu na putu. Takvi u potpunost prihvataju tajnu Isusove objave Oca. Bog je Otac: to je ono što malenima jednostavno treba, što je prihvatljivo njihovom srcu, koje se treba nasloniti na jačega – na Boga, Oca. I Isusovi učenici su MALENI koji su prihvatali ljubav Očevu koju on objavljuje. Isus svojom molitvom zahvaljuje Ocu za sve malene, ali posebno za svoje UČENIKE, jer je njima Očeva potpora najpotrebnija, za njihovo novo djelovanje u misijama – u Crkvi. Već se ovdje Isus predstavlja kao onaj kome je Otac sve predao i kaže: „*Sve je meni predao Otac moj i nitko ne pozna Sina doli Otac niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti.*“ Isus Krist je, dakle, absolutni Gospodar zemlje i svega što je na njoj stvoreno i svega iznad nje – svega svemira. Kroz Isusa i u Isusu prepoznajemo Oca, otkrivamo tajnu Boga ljubavi. Isus pun ljubavi poziva SVE k sebi: „*Dodjite k meni, svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim.*“ Kad Isus govori o svom jarmu koji nudi svojima, govori o davanju pomoći. Jaram predstavlja mjeru čovjeka, ne da ga optereti, nego da mu bude pomoć. Jaram spaja iste dvije snage (2 životinje), koje ostvaruju isti cilj, obavljaju isti posao, idu istim pravcem i međusobno si pomažu. Uzeti njegov jaram znači ići Isusovom putem, imati isti cilj, a to je: *prolaziti zemljom čineći dobro!* To je put Duha i način na koji se širi kraljevstvo *krotka i ponizna kralja*. Isus svojim slušateljima veli i ovo: „*Uistinu; jaram je moj sladak i breme moje lako.*“ Krist sa svojim jarmom ide s nama zajedno, pomaže nam u našem radu, u našem životu, našem hodu k vječnosti. Na kraju evanđelja, po uskrsnuću, Isus će govoriti: „*Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Podjite dakle i učinite mojim učenicima sve narode!*“ (Mt 28,19). Ovo je punina, poanta, toga što mu je Otac predao. To je novo KRALJEVSTVO, to je njegova CRKVA, to je njegova prisutnost u zajednici vjernika, ondje gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime. To je dio objave ove tajne. Bog se objavljuje i dalje: u sinovima i kćerima koji su to postali po Sinu; u braći i sestrama koji to postaju po Isusu bratu! Crkva kao zajednica vjernika postaje daljnje mjesto objave Oca. Isusova je silna želja da po svakoj nedjeljnoj misi osjetimo da smo jedni drugima objava prisutnoga Gospodina Isusa i, u njemu, Boga Oca. Na misi, Isus nas poziva: „*Dodjite k meni,... i ja ću vas odmoriti.*“

Pitanja za razgovor

- Kakvoga kralja najavljuje prorok Zaharija koji će doći u Jeruzalem? 1. čitanje.
- Što će najavljeni kralj učiniti u Izraelu i u cijelom svijetu? Kako on dolazi?
- Koga pjesnik slavi u Psalmu 145 i zašto?
- Što znače riječi sv Pavla iz Poslanice Rim 8: „Život po Duhu“ i „Život po tijelu“?
- Objasnite rečenicu iz Rim 8: „Onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživjet će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama.“
- Zašto Isus slavi Boga Oca, u današnjem Matejevu evanđelju, što je objavu sakrio od mudrih i umnih, a dao je 'malenima'?
- Tko su „mudri i umni,“ a tko „maleni i siromašni“?
- Zašto je Bog, Otac sve predao Isusu – što je na zemlji i na nebu?
- Zašto Isus poziva sve koji su izmoreni i opterećeni da dođu k njemu?
- Što znače Isusove riječi: „Uzmite jaram moj na sebe,...i naći ćete spokoj dušama svojim.“? Objasnite što je Isusov JARAM?
- Zašto je Isusov jaram sladak i breme njegovo lako? Kuda nas Isusov jaram vodi?

- Što nama Kristovim vjernicima poručuje današnje Matejevo evanđelje?

Molitva vjernika

- Gospodine, obdari Crkvu u svijetu svojom mudrošću da te uvijek hvali svojim životom te vjerno nasljuđuje Krista u njegovoј poniznosti, molimo te!
- Za sve navjestitelje tvoje riječi: Gospodine, obnovi ih u svetosti života da mogu biti graditelji tvoga kraljevstva na zemlji, molimo te!
- Gospodine, pohodi sve koji u sebi nose sumnju i teret života da osjete ljubav koju iskazuješ malenima i poniznima, molimo te!
- Gospodine, nama ovdje okupljenima, daj živjeti po Duhu Svetom koji prebiva u nama i po njemu, svim ljudima svjedočiti tvoju blizinu, molimo te!
- Gospodine, prati naše korake svojom dobrotom i milosrđem; ozdravi nas od svega što je grešno i pogubno te s novom snagom slijedimo put evanđelja, molimo te!
- Gospodine, ti si poniženjem svoga Sina podigao pali svijet. Oslobođio si ga ropstva grijeha: privedi ga uživanju vječnoga veselja, molimo te!
- Gospodine, ispuni svojim Duhom sve kojima povjeravaš brigu i odgovornost za druge; nek' istina evanđelja i tvoja ljubav povežu sve ljude u jednu obitelj, molimo te!

Svemogući Bože, tvoj nam je Sin, živeći u malenosti i poniznosti, darovaо otkupljenje. Daj nam nasljeđovati put evanđeoske poniznosti, po istom Kristu, Gospodinu našemu. AMEN!

Zaključak

Isus nas zove: „*Dodite k meni, svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ћu vas odmoriti.*“ Neizrecivo je lijep ovaj poziv. Isus zove SVE! K njemu svatko ima pristup. Posebno zove: *umorne i opterećene*. To su svi kojima je teško: to su bolesni, to su starci i starice, to su narušena djeca, to su ranjenici, to su prognanici, to su ožalošćeni zbog gubitka nekoga dragog bića, to su razočarani, bez posla, bez ljubavi, bez prijatelja! Svima njima Isus govori: „*Dodite k meni! Ja imam za vas srca, imam za vas lijeka, imam za vas odmora!*“ Kako Isus rješava naše probleme? Isus nudi SEBE, svoje otvoreno srce. Uvjerava nas da je s nama, da je uz nas i da nismo sami. On ne obećava rješenje problema, nego obećava sebe, daje sebe. To je ponuda ljubavi, dar života. Isus sebe ne štedi, nego se daruje; ne pokušava zataškati probleme, ne daje obećanja koja neće ispuniti, ne daje milostinju od bogatstva koje ima, nego *daruje sebe* u potpunosti. Daruje svoje Srce, svoju Dušu, čitavo svoje biće. Otkriva nam tajnu svoga života. On želi da u njegovu svjetlu i u sigurnosti njegova Srca i mi sami postanemo sposobni nositi breme vlastitoga života i breme ljudi oko nas. Prihvatišti, nositi svoje breme i križeve vlastita života, na način kako je to Isus prihvatio, postaje izvorom spasenja, tajnom novoga života. Nastojmo to od njega danas naučiti! „*Dodite k meni,*“ govori Isus, „*učite se od mene!*“ Kršćani su te Isusove riječi pretvorili u dragu molitvu: „*Isuse blaga i ponizna srca, učini srce naše po Srcu svome!*“ U našim životnim mukama, Isus nam nudi pomoć – nudi nam svoj JARAM i veli: „*Jaram je moj sladak i breme je moje lako.*“ Ako primimo njegov jaram, dobivamo novu snagu za nošenje vlastitog bremena i na našem životnom putu više nismo sami – mi smo par u jarmu. Isus nam još želi reći da prihvaćanje njegova puta i životnog zajedništva s njim donosi *odmor* i *radost*. Čovjekovo najveće breme jest život bez Boga. Isus dolazi k ljudima, postaje jedan od nas, želi nas oslobođiti od bremena i umora udaljenosti od Boga. Uzeti njegov jaram znači ići Isusovim putem, imati isti cilj, a to je: prolaziti zemljom čineći dobro! To je put Duha i način na koji se širi kraljevstvo *krotka i ponizna kralja*.